

REFERAT

Børne- og Kulturchefforeningen Region Hovedstaden bestyrelsesmøde

Fredag 24. juni 2022

Kl. 13.30 - 15.00

Sted: Virtuelt via Teams

Deltagere:

Thomas Berlin Hovmand, Gladsaxe Kommune
Jan Dehn, Hørsholm Kommune - AFBUD
Susan Bjerregaard, Hvidovre Kommune
Dennis Danielsen, Frederiksberg Kommune
Helle Stennicke, Gentofte Kommune
Birgit Hoé Knudsen, Rudersdal Kommune
Rikke Reiter, Helsingør Kommune

REFERAT:

1) Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

2) Godkendelse af referater fra de sidste 2 møder (bilag 1: 29.04.2022 / bilag 2: 04.02.2022)

Referaterne blev godkendt.

3) Barnets Lov – Temadrøftelse, faciliteret af Helle (bilag 3a og 3b)

Helle gennemgik den nye lov og fortalte om familiechefnetværkets hørings svar. Hørings svaret er vedlagt som bilag 3a og Helles oplæg er vedlagt som bilag 3b til referatet.

4) Status på fællesmødet 9. september v/Thomas

Thomas, Dennis og Rikke planlægger fællesmødet som forventes afholdt sammen med Socialchefforeningen. Temaet vil være de kommende frisættelsesforsøg på både ældre-, dagtilbuds- og skoleområderne.

5) Eventuelt

Drøftelse af jobsikkerhed, og de hyppige udskiftninger i ledelseslagene særligt ved politiske opsigelser af direktører og kommunaldirektører. Jan Dehn fortalte om gode erfaringer med at invitere DJØF til en temadrøftelse, og fortælle om processen hvis ulykken er ude.

Venlig hilsen

Thomas Berlin Hovmand, formand

Referent: Dennis Danielsen

Bestyrelsen			
Formand	Thomas Berlin Hovmand	Gladsaxe Kommune	thbeho@gladsaxe.dk
Næstformand	Jan Dehn	Hørsholm Kommune	jde@horsholm.dk
Kasserer	Susan Bjerregaard	Hvidovre Kommune	srr@hvidovre.dk
Sekretær, Medlem af Dagtilbudsnetværket	Dennis Danielsen	Frederiksberg Kommune	deda03@frederiksberg.dk
Formand for Direktørnetværket	Jan Dehn	Hørsholm Kommune	jde@horsholm.dk
Formand for Familienetværket	Helle Stennicke	Gentofte Kommune	hste@gentofte.dk
Medlem af Kultur- og Fritidsnetværket	Birgit Hoé Knudsen	Rudersdal Kommune	bhk@rudersdal.dk
Formand for Skolenetværket	Rikke Reiter	Helsingør Kommune	rre57@helsingor.dk

Region Hovedstaden

www.bkchefer.dk/regioner/region-hovedstaden

REFERAT

Børne- og Kulturchefforeningen Region Hovedstaden bestyrelsesmøde

Fredag 29. april 2022

Kl. 08.30 - 10.00

Sted: Virtuelt teamsmøde

Deltagere:

Thomas Berlin Hovmand, Gladsaxe Kommune
 Jan Dehn, Hørsholm Kommune - AFBUD
 Susan Bjerregaard, Hvidovre Kommune
 Dennis Danielsen, Frederiksberg Kommune
 Helle Stennicke, Gentofte Kommune - AFBUD
 Birgit Hoé Knudsen, Rudersdal Kommune
 Rikke Reiter, Helsingør Kommune - AFBUD

REFERAT:

1) Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

2) Godkendelse af referat fra sidste møde (*bilag 1 udestår*)

Referatet udestår, men vil være til godkendelse på førstkommende bestyrelsesmøde i juni.

3) Første drøftelse af mulige justeringer til foreningens vedtægter, herunder:

A. Optagelseskriterier

På baggrund af en konkret henvendelse om optagelse i foreningen, drøftede bestyrelsen dilemmaet med at optage en leder, der ikke formelt opfylder betingelserne i vedtægterne (§3), men som i praksis har lederansvar, dog ofte ikke personaleansvar for decentrale ledere. Bestyrelsen blev enige om at fastholde, at i tvivlstilfælde drøfter og beslutter bestyrelsen fortsat ansøgninger om medlemskab.

B. Kontingentstørrelse ift ambitionsniveau

Ambitionerne på foreningens fællesmøder har været stigende de sidste par år, og det medfører ofte udgifter til eksterne oplægsholdere. Bestyrelsen drøftede derfor muligheden for at lade

Bestyrelsen			
Formand	Thomas Berlin Hovmand	Gladsaxe Kommune	thbeho@gladsaxe.dk
Næstformand	Jan Dehn	Hørsholm Kommune	jde@horsholm.dk
Kasserer	Susan Bjerregaard	Hvidovre Kommune	srr@hvidovre.dk
Sekretær, Medlem af Dagtilbudsnetværket	Dennis Danielsen	Frederiksberg Kommune	deda03@frederiksberg.dk
Formand for Direktørnetværket	Jan Dehn	Hørsholm Kommune	jde@horsholm.dk
Formand for Familienetværket	Helle Stennicke	Gentofte Kommune	hste@gentofte.dk
Medlem af Kultur- og Fritidsnetværket	Birgit Hoé Knudsen	Rudersdal Kommune	bhk@rudersdal.dk
Formand for Skolenetværket	Rikke Reiter	Helsingør Kommune	rre57@helsingor.dk

kontingentet stige fra de nuværende 500 kr. årligt til fx 1000 kr. årligt, således at relevante oplægsholdere kan inviteres til fællesmøderne. Bestyrelsen bemærkede også at kontingentet er meget lavt sammenlignet med andre tilsvarende foreninger. Bestyrelsen vil derfor foreslå en kontingentstigning på næste generalforsamling.

4) Drøftelse af konkret ansøgning om medlemskab, jf. bilag 2 (foreningens vedtægter)

Ansøgningen blev imødekommet, jf. ovenstående.

5) Planlægning af fællesmøde 9. september – indhold/tema og evt. fællesmøde med Socialchefforeningen

Bestyrelsen drøftede fællesmødet i september måned og blev enig om, at formandskabet skal kontakte Socialchefforeningen med henblik på at høre om hvorvidt der er interesse for et fællesmøde.

6) En drøftelse af status på vores specialiserede områder i forhold til næste års budgetlægning

Bestyrelsen drøftede status på de specialiserede områder i de enkelte kommuner, og det er tydeligt at de fleste kommuner, om end i varierende omfang, har ganske betydelige udfordringer med både udviklingen i antallet af børn og unge som har særlige behov, og også med den dertilhørende økonomiske udgiftsstigning, som presser budgetter og servicerammemål. Bestyrelsen drøftede forskellige budgetmæssige tilgange til området.

7) Eventuelt

Intet.

For referatet/

Thomas Berlin Hovmand, formand

REFERAT

Børne- og Kulturchefforeningen Region Hovedstaden bestyrelsesmøde

Fredag 4. februar 2022

Kl. 13.30-15.00

Sted: Gladsaxe Rådhus, Rådhus Alle 7, 2860 Søborg – lokale 3608

Deltagere:

Thomas Berlin Hovmand, Gladsaxe Kommune
Jan Dehn, Hørsholm Kommune - AFBUD
Susan Bjerregaard, Hvidovre Kommune
Dennis Danielsen, Frederiksberg Kommune
Helle Stennicke, Gentofte Kommune
Birgit Hoé Knudsen, Rudersdal Kommune
Rikke Reiter, Helsingør Kommune

Referat:

1) Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

2) Godkendelse af referat fra sidste møde

Referat blev godkendt.

3) Orientering fra formanden og nyt fra bestyrelsesmedlemmer/netværk

a. Direktørnetværket: Frisættelse, og rekruttering

b. Kulturchefferne: Samskabelse med frivillige, Lisbeth Knudsen, sprog og fordomsfrihed, Eva Sørensen.

c. Skole: Budgetsparringsmøde, Corona, specialområdet, 11.marts Rene, og Lone tema specialundervisning i Egedal.

Bestyrelsen			
Formand	Thomas Berlin Hovmand	Gladsaxe Kommune	thbeho@gladsaxe.dk
Næstformand	Jan Dehn	Hørsholm Kommune	jde@horsholm.dk
Kasserer	Susan Bjerregaard	Hvidovre Kommune	srr@hvidovre.dk
Sekretær	Dennis Danielsen	Frederiksberg Kommune	deda03@frederiksberg.dk
Formand for Direktørnetværket	Jan Dehn	Hørsholm Kommune	jde@horsholm.dk
Formand for Familienetværket	Helle Stennicke	Gentofte Kommune	hste@gentofte.dk
Medlem af Kultur- og fritidsnetværket	Birgit Hoé Knudsen	Rudersdal Kommune	bhk@rudersdal.dk
Formand for Skolenetværket	Rikke Reiter	Helsingør Kommune	rre57@helsingor.dk

- d. Socialforeningen: Familiehusene, Barnets lov (1000 sider).
 - e. Dagtilbud: Frisættelse, og Rekruttering, Corona.
- 4) Planlægning af Generalforsamling og fællesmøde 4. marts 2022
- A. Forslag til dirigent og stemmetællere drøftes (Thomas)
 - B. Alle laver en powerpoint pr. netværk til generalforsamlingen.
 - C. Opfordrer til 12:12 seminar.
 - D. Tjekke medlemslister.
 - E. Drøftelse af regnskabet og kontakt til ekstern revisor (Susan)
 - F. Behov for eventuelle vedtægtsændringer? (Thomas)
 - G. Afklaring af eventuelt valg til bestyrelsen (Thomas)
 - H. Dennis, Rikke, og Thomas på valg.
 - I. Tema(er) for efterfølgende fællesmøde – alle bedes overveje temaer, da et fællesarrangement med Socialchefforeningen ikke er muligt.
 - 1. Plan A: Siggie, Komponent, Samarbejde i chefgruppen (væksthus i ledelse), Generalforsamling 9.30-10.30. 10.45-13.00 (inkl.). Skole netværket holder om eftermiddag, og dagtilbudsnetværket holder formiddag.
- 5) Eventuelt
- a. Morten Bøgelund træder ud af Skoletjenestens direktørkreds Jan Dehn træder ind.

Ref.: Dennis Danielsen

Social- og Ældreministeriet
(sendt pr. mail til cap@sm.dk og p-boern@sm.dk)

22. juni 2022

Børne- og Kulturchefforeningens høringssvar vedrørende udkast til forslag til Barnets Lov

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) har ved mail af den 25. maj 2022 fra Social- og Ældreministeriet modtaget udkast til forslag til Barnets Lov med høringsfrist den 24. juni 2022.

BKF takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende ovennævnte udkast til lovforslag.

BKF har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Generelt ser BKF meget positivt på, at de processuelle krav med Barnets Lov er reduceret, og vægten mere er på den socialfaglige dømmekraft og barnets eller den unges stemme. Dette er i god overensstemmelse med erfaringerne fra frikommuneforsøgene. Der er dog også erfaringer fra frikommuneforsøgene, som BKF ikke vurderer i tilstrækkelig grad indgår i lovforslaget.

BKF hilser generelt velkommen, at der i lovforslaget til Barnets Lov ses en reduktion i proceskrav, der i eksisterende lovgivning, som erfaringsmæssigt i praksis har flyttet fokus fra kerneopgaven til unødigt administration. Det er især også vigtigt, at tidsfrister er fjernet. Det giver incitament til rettidig indsats.

BKF er bekymret for, om Barnets Lov medfører stigende dokumentationskrav. Dette begrundet i de nuværende bemærkninger til lovforslaget. Derfor anbefaler BKF, at der i den kommende vejledning er opmærksomhed på forventninger til dokumentationskravene og forventningerne og kravene også bliver en del af kompetenceudviklingen. Dette skal også ses i lyset af, at de almene forvaltningslovmæssige krav og retssikkerhedskrav efterhånden tillægges større og større vægt, når sagen for eksempel vurderes af Ankestyrelsen, indgår i et børnesagsbarometer eller Danmarkskort.

Generelt mangler lovforslaget lovfæstede og gensidigt forpligtende samarbejder mellem almenområdet (dagtilbud og skole) og det specialiserede børnesociale område. Dertil mangler også fokus på og bestemmelser om samarbejdet med sundhedsplejen og jordemødre, særligt i sager vedrørende ufødte børn og nyfødte børn.

Nogle medlemmer af BKF har været på studietur i Dublin / Irland. Et inspirerende besøg. BKF kan anbefale, at der hentes viden og erfaringer herfra. Bl.a. ift. hvordan man kan inddrage barnet bredt set.

Således er der for eksempel et ministerie for "Children and Youth Affairs", hvor flere politikområder og tilbud til børn og unge er samlet. Det nævnte ministerie har ansvar for at udarbejde lovgivning og politikker bredt set i forhold til børn og unge på tværs af fagområder.

Hvis regeringen vil sikre børn og unges rettigheder og leve op til intentionerne i aftalen om

Børnene Først (som guidelines i Irland i øvrigt også hedder), bør der oprettes et tværgående ministerie som det omtalte i Irland.

Ifølge Irlands aftale om Børnene Først skal alle andre ministerier udarbejde handleplaner for, hvordan de kan leve op til aftalen om Børnene Først. Det gælder også private tilbud, for eksempel friskoler, døgninstitutioner/opholdssteder mv.

Ministerierne skal offentliggøre deres handleplaner og følge op samt eventuelt justere handleplanen hvert tredje år.

BKF er opmærksom på, at BUVM skal have en Børnene Først-plan, men det BKF har set indtil nu vedrører alene interne skoler i relation til opholdssteder og behandlingsskoler.

Langt de fleste børn, der er omfattet af Barnets Lov, er ikke anbragte, men i udsatte positioner og sårbare. Langt den største del af børnene, der er anbragt, er desuden anbragt i plejefamilier og går i almindelige folkeskoler eller dagtilbud, og det er her barnet har en stor del af sit hverdagsliv.

Derfor anbefales det kraftigt, at særligt dagtilbuds- og skoleområdet får en synlig opgave og rolle i Barnets Lov, som forpligter. Derudover anbefaler BKF, at alle ministerier, hvor børn og unge er en del af målgrupperne, herunder sundhedsministeriet, BUVM, justitsministeriet, beskæftigelsesministeriet mv., forpligtes til at lave handleplaner, der offentliggøres og revideres, eksempelvis hvert andet år, og som sikrer en tværgående koordineret indsats for særligt børn og unge i udsatte positioner.

BKF er også bekymret for, at funktionsnedsættelse bliver alt for meget en "undskyldelig omstændighed". Når man læser lovforslaget og dets bemærkninger fremstår det, som om at forældre, der har børn eller unge med betydelige funktionsnedsættelser, kan fralægges et forventeligt forældreansvar, såfremt forældrekompetencerne er til stede.

I Barnets Lov er der mange forskellige rettigheder og muligheder for børn og unge ved det fyldte 10, 12 og 15 år. Det er komplekst med alle de forskellige og differentierede aldersgrænser ift. de forskellige muligheder. Derved er der en risiko for, at systemet eller barnet misser en mulighed for indflydelse og lignende. Der kan ved omsætningen af loven med fordel gives en visualisering af mulighederne.

BKF vil også henvise til, at omlægning af området til en helt ny lovgivning medfører en kæmpe administrativ opgave, da der er flere systemer, som skal tilpasses de nye paragraffer mv. Nuværende it-systemer er umiddelbart ikke egnede til at foretage en automatisk dataoverførsel. Der vil derfor være behov for at opbygge en ny struktur, herunder et kontogrundlag, stoppe alle nuværende ydelser og/eller både have nye og gamle paragraffer i en overgang og starte alle de nye sager – uagtet at børn fortsat får samme hjælp.

Data på det børnesociale område har stor betydning for ledelse og styring af området, selvom området er svært styrbart. Derfor er BKF bekymret for omlægningen af systemer og at dataserier med historiske data bliver brudt. Dette kan få konsekvenser i forhold til fremtidig analyse af området. Det er derfor vigtigt, at der sikres en form for brobygning, da data på området i forvejen er mangelfuld, og sammenhæng, for eksempel i forhold til effekten af forebyggende indsatser eller foranstaltninger, og om de kan forebygge en anbringelse.

Det anbefales også, at man ikke foretager omlægning midt på et år. Mange af it-systemerne er ikke egnede til at foretage skift af paragraffer, kontonumre mv. midt på året. Det giver

udfordringer med datastruktur og underminerer validiteten af vores datagrundlag i pågældende år. Det bør derfor overvejes, at den administrative omlægning sker ved årsskiftet.

Der er også i Barnets Lov nye krav til kommunernes hjemmeside og information.

Det fremgår således af §14, stk. 4, at der på kommunens hjemmeside skal være en synlig og let tilgængelig indgang til de kommunale myndigheder, som er specifikt målrettet børn og unge.

Det er usikkert, hvilke forventninger der er til dette. Det fremgår af bemærkningerne, at der ved let tilgængelig forstås, at "hjemmesiden skal være synlig og at informationen er målrettet børn og unge og dermed udformet i et børnevenligt og enkelt sprog og udtryk", og videre at det skal sikre "at børn og unge nemt kan få viden om, hvem de kan kontakte, hvis de står i en situation med behov for hjælp og støtte – både i akutte situationer og hvis de har spørgsmål, bekymringer mv. om deres situation."

Hjemmesider er jo per definition synlige, og man kan google sig frem til dem, men det er usikkert, hvilket aldersniveau man skal ramme, og om det skal være tegnefilm og/eller tekst, og hvilken information, der forventes at være tilgængelig på kommunernes forside.

Ydermere mener BKF, at det er en gammeldags tænkning, at børn og unge går via hjemmesider. Således anvender børn og unge SOME, TIKTOK, Snap Chat og Instagram. Måske det derfor skal laves en landsdækkende tiltag eller kampagne, der leder videre til kommunernes hjemmeside.

BKF bemærker, at der i lovforslaget sker et skifte i retorikken omkring tillid til fagligheden og sagligheden i sagsbehandlingen. Der er i Barnets Lov lagt op til tillid til den socialfaglige dømmekraft og mindre kontrol i de sager, hvor kompleksiteten ikke er stor, mens der i sager om anbringelse er en høj grad af kontrol, store beføjelser og muligheder for, at andre omkring barnet kan bede Ankestyrelsen om "second opinion". Således opleves det, at der i sager om anbringelse er en lav grad af tillid til den socialfaglige dømmekraft og tillid til, at kommunen rådgiver og sagsbehandler ud fra saglige og faglige hensyn.

Barnets Lov - formål og anvendelsesområde

BKF synes det er positivt, at barnets perspektiv generelt er fremhævet i loven. Derfor foreslår BKF også, at barnets rettigheder fremstår endnu tydeligere og det foreslås det, at §1, stk. 2 forlænges med "og er forpligtet til at samarbejde med kommunen omkring barnet."

Det fremgår af §2, stk.1, at "hjælp og støtte kan også iværksættes med henblik på at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten for barnet, den unge eller familien."

Det er rigtig bredt, og hvad forstås der ved "den daglige tilværelse", og hvad betyder det "at lette den"? Hvad er "livskvalitet", og hvad betyder det? Hvad er forventningerne til, hvad der skal løftes inden for Barnets Lov? Hvad er normalitetsforståelsen? Det er væsentligt, at det tydeliggøres i kommende vejledning, så der ikke skabes bristede forventninger til, hvad kommunernes opgave er – og der skal være opmærksomhed på, hvad der er en "kan"-bestemmelse.

Vi er opmærksomme på, at det samme fremgår af servicelovens formålsparagraf 1. Men serviceloven indeholder både hjælp til børn, unge og voksne. Derfor er det også vigtigt, hvad der overføres fra serviceloven, og at det målrettes børn og unges trivselsudfordringer. Videre er det afgørende, at det konkretiseres i forhold til børnene, hvad der forventes, eller hvad der er vores forpligtelser i henhold til Barnets Lov.

Som tidligere nævnt mener BKF, at der i høj grad mangler et fokus på barnets hverdagsliv og samarbejdet og gensidig afhængighed mellem det specialiserede børneområde og almenområdet (sundhedsplejen, dagtilbud, skole). Det er vigtigt dette fokus også fremhæves i Barnets Lov.

Der er en indbygget fare i, at dagtilbud og skoler ikke er indtænkt, da der kan ske en forøgelse af henvendelser til myndighedsområdet, som burde løses i almenområdet.

De nye paragraffer åbner op for en mere specialiseret tilgang, i stedet for at problemerne løses tæt på barnets hverdag.

Det følger af § 2, stk. 3, at en indsats "skal være tidlig og helhedsorienteret", men det mangler, at den skal have udgangspunkt i barnets hverdagsliv. Det fremgår videre "... så problemer så vidt muligt kan forebygges og afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø".

BKF mener, at det er vigtigt at få samarbejdet med almenområdet indarbejdet, herunder dagtilbud og skole, da disse aktører er væsentlige og betydningsfulde i barnets liv og er en del af barnets nære miljø. Det stopper ikke ved pårørende og nærtstående. Det er OGSÅ i dagtilbud og skole - hvor barnet lever sit hverdagsliv - og for unge også i forhold til voksen- og arbejdsmarkedsområdet, at aktørerne skal indgå i et samarbejde.

Derfor foreslår BKF, at det indskrives som et punkt under stk. 3, "at den særlig hjælp og støtte, der skal tilbydes, rækker ud over de behov som skal dækkes af de tilbud, som generelt er almindelige og tilgængelige for børn og unge og deres familier".

Derved tydeliggøres det, at der også er forventninger til sundhedsplejen, dagtilbud, skole og PPR.

Det er vigtigt, at der tydelige gensidige forventninger til hinanden og der er forpligtende samarbejde omkring ALLE børn og unge i udsatte positioner. Vi ved for eksempel fra forskning, at børn og unge i udsatte positioner ikke har samme muligheder som andre, og at de også udgør en langt større andel i specialtilbud og endelig, at det oftest er de mest ressourcestærke, der er bedst til at udnytte mulighederne i de almene tilbud.

Derfor er det afgørende, at børn og unge i udsatte positioner og deres muligheder og almenområdets forpligtigelser også fremhæves i Barnets Lov.

Alle skal forpligtes til at skabe et læringsmiljø eller fællesskab, hvor børn og unge tilbydes det, der skal til for, at de på forskellige måder kan møde mål og krav.

Det betyder læringsmiljøet skal kunne møde børns mangfoldighed af præferencer, interesser og baggrund samt arbejde for, at ALLE børn oplever privilegerede positioner i deres hverdagsliv i dagtilbud og skole.

BKF vurderer således også, at der fortsat er behov for en sammenhæng over til skolen, således der som minimum fremgår, at der skal være en plan i skolen for de særligt sårbare børn og unge og med sammenhæng ind i barnets plan, så der også her er en koordineret plan for barnets liv og hverdag.

Et eksempel, hvor skolernes ansvar bør tydeliggøres er i § 52, stk. 4, hvor det fremgår, at der samtidigt med valg af anbringelsessted skal tages stilling til barnets eller den unges skolegang. Men det fremgår ingen steder, at skolen også skal forpligtes til at hjælpe og støtte barnet til opstart af en god skolegang.

Et andet eksempel er § 8, stk. 2, hvor det med fordel kunne fremgå, at når man taler om "de fagprofessionelle voksne omkring barnet", at der tænkes på eksempelvis læreren og pædagogen.

Det bekymrer, at almenområdet fylder meget lidt i Barnets Lov, og betydningen af lærernes og pædagogernes indsats, hjælp og støtte flyder ud, og ansvaret for barnets trivsel og udvikling alene bliver familieafdelingernes.

Endelig antager BKF, at det er en fejl i § 44, at anbringelsesstederne "så vidt muligt" skal arbejde målrettet med at understøtte uddannelse mv. Vi ved forskningsmæssigt, at uddannelse er den mest beskyttende faktor for, at et barn eller en ung kommer godt videre i voksenlivet. Derfor ønsker BKF, at "så vidt muligt" slettes og også at der indføres, at anbringelsesstederne skal understøtte læring, og ikke alene uddannelse og beskæftigelse.

BKF er opmærksom på, at det i forhold til børn og unge med betydelige funktionsnedsættelser kan være en udfordring, men det mener BKF ikke skal minimere mulighederne for alle andre børn og unge, der er omfattet af Barnets Lov.

I § 2, stk. 4 foreslås det, at den første sætning udbygges med "Der skal samtidigt være et samarbejde med barnets dagtilbud og skole om hjælpen og støtten til barnet". Det vil sige, der skal ikke alene være et samarbejde med familien/forældrene.

Det fremgår af bemærkningerne, at det blandt andet er intentionen med formuleringen i sætningerne efter første punktum, at det skal medvirke til at signalere, at samarbejdet med forældrene kun skal række til en vis grænse. Det foreslås, at det tydeliggøres og omformuleres til: "Hvis barnets tarv, trivsel og udvikling ikke kan sikres grundet samarbejdet med forældremyndighedsindehaveren, skal hensynet til barnet eller den unge gå forud for forældrene. Den faglige vurdering skal begrundes over for forældremyndighedsindehaverne og barnet eller den unge".

BKF anerkender, at det i § 3 er præciseret, at afgørelserne efter denne lov træffes over for både barn og forældre.

Screening og afdækning

Det anerkendes, at erfaringer frikommuneforsøgene delvist er indtænkt i forhold til screening og afdækning af barnets, den unges eller familiens behov. Det er blandt andet positivt, at der er flere former for afdækning, og at der ikke nødvendigvis behøver at foreligge det, vi i dag kender som en BFU. Det er også godt, at fristen på fire måneder til en børnefaglig undersøgelse (nu børneudredning) er fjernet i Barnets Lov. Således har den lovbundne frist på fire måneder ofte medvirket til, at undersøgelsen ofte har taget fire måneder, frem for taget afsæt i, hvad der er relevant for barnet eller den unge.

På baggrund af hidtidige erfaringer fra serviceloven og frikommuneforsøgene, og hvad der foreslås i Barnets Lov, anbefaler BKF, at der som konsekvens af loven arbejdes på at udvikle effektive og validerbare screeningsmetoder.

I dag anvendes i en vis udstrækning Trivselslinealen eller lignende værktøj for at vurdere barnets udsathed. Målemetoden anvendes forskelligt i kommunerne og er ikke en sikker metode til at lave en objektiv og sammenlignelig screening.

I forhold til kommende lovgivning er der derfor ikke nogen sikker metode, der kan anvendes for at præcisere, hvornår barnet er omfattet af kommende lovgivning og for at sikre børnenes og forældrenes retssikkerhed.

Det bør derfor sikres, at medarbejderne klædes godt på til at kunne foretage en solid og velfunderet faglig dømmekraft gennem sikre og validerbare screeningsværktøjer. Derved sikres der også sammenlignelighed mellem kommunerne, og retssikkerheden styrkes for børn og familier.

Ifølge forslaget til Barnets Lov skal man i afdækningsfasen afdække, hvis man har vanskeligt ved at skelne imellem, om barnets problemer er affødt af opvækstbetingelser, eller om det skyldes en

ikke afklaret diagnose. Dette kan skubbe flere børn og unge i retning af psykiatriske undersøgelser. Dilemmaet er, at flere end i dag begynder at tænke i diagnoser end i sociale problemer. Dette kan øge konfliktniveauet mellem borger og kommune.

I forhold til to rådgivere, jf. §§ 21, stk. 5 og 156, stk. 6, i komplekse sager ønsker vi at sætte fokus på, om andenpersonen skal være en socialrådgiver. Intentionen i loven bakker vi op, men det medfører også ekstra ressourceforbrug i kommunerne. Når intentionen er, at vi skal sikre, at børnene får en gennemgående person, ville vi med fordel kunne have en anden faggruppe som andenperson på sagen. Barnet vil skulle oplyses om, hvem der er et'er og to'er på sagen, herunder i forhold til, hvem barnet kan kontakte eller være i kontakt med.

Flere kommuner og DAV fortæller, at eksempelvis familieplejekonsulenter eller kontaktpersoner har været gennemgående, men deres rådgivere har været udskiftet. Ved at tilbyde en ekstra rådgiver kan vi i værste fald give børnene og de unge oplevelsen af rigtig mange skift og oplevelse af svigt.

Det foreslås derfor, at kommunerne forpligtes til at sikre kontinuitet ved, at der altid er mindst to medarbejdere med ansvar for indsatsen over for barnet, der deltager i væsentlige møder. BKF forventer, at det samtidig sikres, at kommunerne tilføres de nødvendige ressourcer til opgaven.

For at undgå stigmatisering og objektgørelse er det nødvendigt, at betegnelsen "sagsbehandler" udgår og erstattes med "rådgiver, socialrådgiver, familierådgiver, børnerådgiver, medarbejder" eller lignende.

Støttende indsatser jf. § 32

Ifølge lovforslagets § 32 skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om en eller flere støttende indsatser, når det må anses, at det er af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges særlige behov for støtte.

I den ny lovgivning er der fortsat ikke stillet krav om barnets eller den unges ret til indsatser, der giver progression og sikrer en udvikling ud af mistrivsel. Der bør fremadrettet være meget større fokus på, at indsatserne har dokumentet effekt, og at der arbejdes ud fra anerkendte og sikre metoder i socialt arbejde.

Det er uklart, i hvilket omfang lovforslaget adskiller sig fra gældende bestemmelser i servicelovens § 52. Som følge af opdelingen mellem de forskellige typer af tilbud efter servicelovens § 52, stk. 3, skabes der i dag et unødigt bureaukrati i forbindelse med socialrådgiverens beslutninger om og selve iværksættelse af støtte i familien samt løbende justering af hjælp og støtten ud fra barnets behov.

Livssituationen for børn og unge i udsatte positioner og deres familier kalder således på en hurtig og fleksibel indsats – og her er den nuværende lovgivning en barriere, når der stilles krav om at der skal træffes en afgørelse og med alt den administration det medfører. Den barriere bør fjernes i ny lovgivning.

Det er i forbindelse med gennemførelsen af "Frikommuneforsøg II" dokumenteret, at det giver god mening at sammenkæde flere af indsatserne under en ramme, der kan kaldes familierettet støtte. Det vil bidrage til afbureaukratisering, at der ikke skal træffes flere samtidige afgørelser, hvis der er flere problemstillinger eller træffes flere efterfølgende beslutninger, hvis der er en udvikling i problemstillingerne, som kræver ændrede indsatser.

Frikommuneforsøget "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte" har vist, at det er muligt at skabe hurtig, fleksibel, tilpasset og gennemskuelig indsats for børn, unge og familier, som har behov for støtte efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 2, 3, 6 og 9. Med sammenlægning af de forskellige typer af foranstaltninger i servicelovens §52, stk. 3, er det blevet muligt at anlægge en samlet helhedsbetragtning på støtten til barnet, den unge og familien.

I forhold til børnenes og familiernes retssikkerhed er det vigtigt at notere, at familierne har været positive over for frikommuneforsøget "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte", og de positive muligheder, det har givet for de udsatte familier, som har brug for hjælp.

Der har været diskussion af, om frikommuneforsøget potentielt kan stille familierne dårligere rent retssikkerhedsmæssigt, når en familie skal skifte indsats undervejs i et behandlingsforløb. Det kan for eksempel være, hvis en familie ønsker aflastning og tilbydes familietræning. Konklusionen er, at der ikke er forskel på, om det er inden for en ramme af tilbud, der træffes beslutning, eller det er tilbud om specifikke og konkrete indsatser.

BKF foreslår følgende formulering.

§ 32. Når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om en eller flere støttende indsatser, jf. dog § 54 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet:

1. Ophold i dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted el.lign.
2. Familieorienteret indsats.
3. Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
4. Familieanbringelse i form af et døgnophold for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en almen plejefamilie, i en forstærket plejefamilie, i en specialiseret plejefamilie, på et børne- og ungehjem, jf. § 43, eller i et botilbud, jf. § 107 i lov om social service.
5. Støtteophold i en almen plejefamilie, i en forstærket plejefamilie, i en specialiseret plejefamilie eller i en netværksplejefamilie, i et børne- og ungehjem, jf. § 43.

Stk. 2. Afgørelse efter stk. 1 træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, jf. dog §§ 37-39.

Stk. 3. Ved en afgørelse efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen vælge den eller de støttende indsatser, som bedst kan imødekomme barnets eller den unges særlige behov for støtte. Afgørelsen skal angive formålet med indsatsen og den forventede varighed.

Stk. 4. Støttende indsatser efter stk. 1 kan iværksættes på grundlag af en afdækning eller udredning af barnets eller den unges behov, jf. §§ 19-20, eller en ungefaglig undersøgelse, jf. § 31 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, eller sideløbende hermed.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal under en kommende mors graviditet med samtykke fra de kommende forældre træffe afgørelse om indsatser efter stk. 1, nr. 2,

3, 5, 6 eller 8, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets særlige behov for støtte efter fødslen. Afgørelsen efter 1. pkt. træffes over for de kommende forældre. Stk. 4 finder anvendelse ved afgørelsen.

I forslaget er der sket sammenskrivning af lovforslagets § 32, stk. 1, nr. 2, nr. 3, nr. 5 og nr. 8 til én bestemmelse: 2) Familieorienteret indsats.

Nr. 4 bliver herefter til nr. 3

Nr. 6 bliver herefter til nr. 4

Nr. 7 bliver herefter til nr. 5

§ 32, stk. 2, stk. 3, stk. 4 og stk. 5 forbliver uændret.

Der er således sket en sammenskrivning af indsatserne: praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet (nr. 2); udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge eller for hele familien (nr. 3); familiebehandling eller behandling af barnet eller den unge (nr. 5); Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte (nr. 8).

Vores udgangspunkt er, at der i praksis kan forekomme stort overlap i indholdet af disse indsatser.

Sammenskrivningen er inspireret af frikommuneforsøget "Helhedsperspektiv på den iværksatte støtte", hvori Ikast-Brande Kommune deltog. I frikommuneforsøget blev servicelovens §52, stk. 3, nr. 2, nr. 3, nr. 6 og nr. 9 slået sammen til én familieorienteret indsats.

Evalueringen af forsøget har blandt andet vist:

- Større fleksibilitet i tilrettelæggelse af indsatsen sammen med familierne
- Hurtigere justering og supplement af indsatsen, hvis den igangsatte støtte ikke er tilstrækkelig til at bringe barnet i trivsel
- Familierne er glade for smidigheden og fleksibiliteten i tilrettelæggelsen af indsatsen
- Reducering af rådgivernes dokumentationstid og understøttelse af ønsket om at bruge mere til på relationen med borgerne
- Ingen forringelse af kvaliteten af den behandling, borgerne modtager.

Mulighederne for at skifte indsats, uden at det kræver nye afgørelser, er blevet brugt, og det opleves at spare tid – særligt for borgerne og i forhold til socialrådgivernes arbejdsmængde. Borgerne oplever primært fleksibiliteten i forhold til, at indsatsen tilrettelægges ud fra deres behov – også rent praktiske behov ved eksempelvis mødetidspunkter. Familiebehandlerne oplever, at fleksibiliteten sætter deres faglighed i spil på en ny måde, da de hele tiden i samarbejde med familien skal vurdere, hvilken indsats der er den mest hensigtsmæssige ud fra den konkrete problemstilling.

Ønsket er at ændre den opdeling, der er mellem de forskellige typer af foranstaltninger i servicelovens § 52, stk. 3 og i forslag til Barnets Lovs § 32, stk. 1, så det i højere grad bliver muligt at anlægge en samlet helhedsbetragtning på støtten til barnet, den unge og familien.

Som følge af opdelingen mellem de forskellige typer af indsatser skabes der i dag – og i forslag til Barnets Lovs § 32 - et unødigt bureaukrati i forbindelse med rådgiverens beslutning om og selve iværksættelse af støtte i familien samt løbende justering.

Livssituationen for børn og unge i udsatte positioner og deres familier kalder på en hurtig og fleksibel indsats – og her er den nuværende lovgivning en barriere.

Det er en erfaring fra evalueringen af frikommuneforsøget, at det for familierne er mindre relevant, om de får tilbud om praktisk pædagogisk støtte, familiebehandling, kontaktperson eller psykologsamtaler, så længe familien hele tiden er inddraget i egen sag, og der samarbejdes mod et fælles mål omkring den ønskede forandring.

Vurderes et barn eller ung at være i målgruppen for særlig støtte i form af en familieorienteret indsats, så iværksættes denne indsats på baggrund af de aftaler, der er indgået på netværksmøder i samarbejde med barnet, familien og det øvrige netværk.

Indsatsen sammensættes i et samarbejde mellem kommunen, barnet og familien. Hvis den måde, hvorpå indsatsen er tilrettelagt ikke vurderes at opfylde de mål, som barnet og familien har for indsatsen, er der fleksibel og enkel adgang til at foretage de nødvendige justeringer, i samarbejde og dialog med barn, ung og forældre, således at indsatsen i videst muligt omfang imødekommer de udfordringer, en familie oplever på et givent tidspunkt.

Herved skabes der et mere cirkulært sagsforløb med løbende justering og tilpasning fra ud fra den enkelte families behov. Barnet, den unge og familien skal modtage præcis den støtte, de har behov for, når de har brug for det – og her er ventetid en faktor, som skal begrænses. Ønsket er at skabe en proces, der i større grad end tidligere understøtter cirkulære erkendelses- og læringsprocesser i familierne, og hvor der samtidig er en mere agil tilgang til udredning og iværksættelse af indsatser. Familiernes sagsforløb ansues som en foranderlig udviklingsproces, hvor inddragelse, justering af indsats, opfølgning med mere ikke ses som en lineær proces, hvor man bevæger sig fra A til B, men i stedet som en proces, hvor der hele tiden opstår nye behov, som kalder på, at indsatsen skal revideres og tilpasses til familien.

Forslaget går hverken på kompromis med familiens retssikkerhed eller de forvaltningsretlige principper. Barnet og forældrene er derfor sikret klageadgang, såfremt der træffes afgørelser, som de ikke er enige i på samme niveau, som lovgivningen på området gør det i dag.

Sammenskrivningen er ligeledes i tråd med aftaleteksten fra Børnene Først, hvoraf det fremgår, at der skal ske en afbureaukratisering og sanering i unødigt bureaukrati.

Forældre og ungepålæg

Der gøres opmærksom på at der i forhold til Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet pågår drøftelser om, hvordan der kan udarbejdes eksempler på straksreaktioner efter § 12. Det har ligeledes vist sig, at forældre og ungepålæg efter serviceloven kun er benyttet i begrænset omfang. Er det lovgivers intention, at pålæg og straksreaktioner skal anvendes i forhold til at sikre trivsel, bør der ske en koordinering af politiets, de kommunale myndigheder og Ungdomskriminalitetsnævnenes (UKN) rolle og opgaver, og muligheder bør præciseres.

En mulighed er, at det løftes ud af UKN og placeres i samarbejde mellem politi og sociale myndigheder.

Vordende forældre og social behandling

Det er positivt, at "vordende forældre" har fået en selvstændig bestemmelse og dermed tydeligt fremgår af loven som en selvstændig målgruppe. De eksempler, der er nævnt i bemærkningerne

omkring målgruppe og vurdering af de problemstillinger, hvor der ikke kræves en yderligere afdækning eller udredning bør gøres tydeligere.

De bør tydeligere fremgå af såvel lovtekst som bemærkninger, at der ved screening og afdækning skal anvendes viden fra såvel sundhedspleje som det øvrige sundhedsvæsen - særligt jordemoder og læge. Det bør tydeligt fremgå, at der forventes et tværsektorielt og tværkommunalt samarbejde i selve afdækningsarbejdet.

I bestemmelsen § 27, stk. 3 fremgår det eksplicit, at den vordende mor kan lade sig undersøge ved læge eller autoriseret psykolog. Det undrer, at det konkret er disse to fagprofessionelle, der fremhæves, idet andre faggrupper eksempelvis familiekonsulenter for en stor del også kan undersøge forhold hos de vordende forældre. Ligeså undrer det, at far undlades i denne bestemmelse.

Såfremt der tænkes på en forældrekompetenceundersøgelse, skal det her understreges, at psykologer ikke kan lave en forældrekompetenceundersøgelse i forhold til et ufødt barn. Dette fremgår tydeligt af retningslinjerne udarbejdet af Socialstyrelsen.

Det bør fremgå tydeligt af loven, hvornår en eventuel afgørelse om anbringelse af det ufødte barn med samtykke skal træffes, for eksempel i lighed med anbringelse uden samtykke. Her skal afgørelsen træffes tre måneder før termin. Tidsperspektivet bør også indtænkes i forhold til mellemkommunal underretning.

I § 33 er der indføjet et nyt begreb "social behandling". I den eksisterende § 101 i serviceloven står der kun "behandling". BKF er bekymret for, at der med begrebet "social behandling" indføjes en ny forpligtigelse, som BKF heller ikke præcis ved, hvad der menes med, ej heller ud fra bemærkningerne. Det fremgår af bemærkningerne til § 33, at kommunalbestyrelsen i dag skal tilbyde social behandling. Det fremgår dog ikke af § 101.

Barnet og den unges rettigheder og principper

I BKF er vi optaget af at sikre en balance i forhold til børnenes rettigheder og forældrenes mulighed for at bevare ansvaret for barnet, også i de situationer, hvor barnet har behov for indsatser. En balance, der skal være med til at sikre, at det bliver et ligeværdigt samarbejde med både børnene og forældrene. Vi ved, at de bedste muligheder for at lykkes med en udvikling for barnet er, når forældrene er en del af løsningen.

Når der lægges så stor vægt på, at børn med særlige behov, herunder børn med funktionsnedsættelser, inddrages i behandlingen af egen sag, og har indflydelse på de forhold, der vedrører dem, så kræver det dygtige og kompetente rådgivere. Det er en svær balance at skulle arbejde ud fra fagligheden – og samtidig tillægge barnets holdning værdi, uden at barnet oplever et ansvar for beslutningen – eller ikke oplever sig inddraget, hvis beslutningen ikke bliver, som barnet havde givet udtryk for. Hertil kommer, at forældrene næsten skrives ud af sagsbehandlingen.

BKF foreslår derfor, at der i forberedelsen til implementeringen af Barnets Lov, afsættes midler til tilstrækkelige kompetenceudviklingsforløb, så kommunerne kan lykkes med en reel inddragelse, særligt ift. barnet. BKF er ligeledes meget optaget af, at forældrene inddrages, og at de får en mere fremtræden rolle i lovgivningen.

BKF foreslår i forlængelse heraf, at der til hjælp for kommunerne laves en model for børneinddragelse, herunder hvordan det skal forstås og under hvilke forudsætninger eller rammer, ligesom det selvfølgelig skal understøtte Børnekonventionens artikel 12. Det betyder bl.a. at inddragelsen skal have et tydeligt formål, den skal være inkluderende ift. alle børn og unge – også børn med funktionsnedsættelser – så alle får mulighed for at udtrykke sine behov og ønsker. Det er i den forbindelse vigtigt, at inddragelsen faciliteres, at de voksne er lyttende og tydeliggør hvad barnet har indflydelse på (roller og handlemuligheder) og give feedback på, hvorfor dele af viden fra barnet eller den unge ikke kunne blive en del af beslutningen (transparens).

Her vil professor Laura Lyndys model og tjekliste kunne bruges som inspiration. Det er derfor også glædeligt at se, at ministeriet med flere har taget initiativ til, at Laura Lundy er oplægsholder ved en konference vedrørende børneinddragelse mv. i august 2022.

BKF anbefaler, at Socialstyrelsen får til ansvar at tilpasse modellen i en dansk kontekst, hvor også børn og unge inddrages, herunder i at udarbejde et børnevenligt feedback-check-skema, hvor man kan følge op på barnets oplevelse af at være inddraget. Igen med inspiration fra Irland. BKF indgår meget gerne i kvalificeringen af dette arbejde.

I lovforslagets § 8, stk. 2 står der "færrest mulige fagprofessionelle". Det må være de relevante fagprofessionelle omkring barnet, som skal deltage i arbejdet omkring barnet. Samtidigt fylder de frivillige rigtig meget og der er forpligtigelser for kommunerne i samarbejdet med dem. Det vil i praksis betyde endnu flere personer omkring barnet og synes i praksis at gå imod det man sigter mod i § 8, stk 2. I forslaget til Barnets Lov lægges der op til yderligere voksne i barnets liv – i form af frivillige (§§ 53 og 54). Hvis det er et formål at have så få voksne inde over i barnets liv som muligt, bør det vurderes, om der skal være et "skal" i §§53 og 54. Det kunne være et "kan", hvor der så kan lægges op til en konkret individuel vurdering i hver enkelt tilfælde.

I § 10, stk. 2 anvendes faglige og økonomiske hensyn lige. Kommunerne er gennem længere tid blevet beskyldt for kun at udvise økonomiske hensyn i beslutninger. Senest i arbejdet med evalueringen af det specialiserede socialområde. Det bør derfor fremstå tydeligt, at økonomi og faglighed begge vægtes (lige) i forhold til en beslutning. Særlig vigtigt er det i en tid, hvor behovet er stigende – og økonomien ikke følger med.

I forhold til straks-iværksættelse er der i bemærkningerne til § 10, stk. 3 forklaringer på, hvornår man godt kan vente på eksempelvis det rette døgntilbud. Men en straks-iværksættelse har en åbenlys økonomisk konsekvens hos mange kommuner. For eksempel kan der godt gå nogen tid, før en indsats efter §§ 30 eller 32 kan iværksættes. Hvis det skal være straks, skal der hele tiden være lidt kapacitet ledig og/eller tilkøbes flere eksterne ydelser/leverandører. En dyr løsning - som vi må forvente kommunerne kompenseres for.

Der kan ligeledes være mangel på udbud inden for forskellige foranstaltningstyper, f.eks. i forhold til aflastningsfamilier. Her vil der langt fra i alle tilfælde kunne leveres straks. Ligeledes kan der være tilfælde, hvor en privat leverandør opsiger samarbejdet. Skal kommunen så være gearet til at levere som forsyningsikkerhed i forhold til borgeren? Det kan blive dyrt – og i værste fald umuligt.

I BKF er vi bekymrede for det store ansvar, der bliver givet til børn og unge. Især er det bekymrende med nogle af de rettigheder, der bliver tildelt børn helt ned til 10 år, og ser en stor risiko for, at de kan komme i klemme.

I henhold til § 140, stk. 1 nedsættes grænsen for selvstændig partsstatus fra 12 til 10 år i sager, som omhandler foranstaltninger uden samtykke. Her er blot en generel bekymring for, hvor ungt et menneske kan være for at kunne overskue konsekvenser af sine beslutninger. Her er dog en advokat, der i bedste fald vil kunne rådgive barnet.

I forhold til § 145, stk. 1 får et barn på 10 år klageadgang inden for alle forebyggende foranstaltning, anbringelse uden for hjemmet, ungepålæg, hjemgivelser, valg af anbringelsessted, behandling og uddannelse, samvær og kontakt samt efterværn. I forhold til børns generelle modenhed er det et stort ansvar at give barnet. Hvem kan være barnets støtte (uvildig) i forhold til sådanne svære beslutninger?

Er det en selvstændig partsstatus for barnet inden for hele området? I sager uden samtykke kan barnet få en advokat, som kan vejlede barnet, men inden for alle øvrige områder er barnet overladt til at skulle forholde sig til en beslutning, som de ikke har forudsætningerne for at kunne overskue den fulde konsekvens af.

BKF er bekymret for, om barnet kan vurdere, hvilke konsekvenser det har, såfremt barnet klager over en afgørelse. Hvem påvirker barnet i den proces (forældrene, plejeforældrene, opholdsstedet, støttepersonen mv.)?

Alle omkring barnet kan have en interesse i, at der klages over afgørelsen, men hvem har kompetencen til at vejlede barnet, ud over den kommunale rådgiver, der kender området. Må den kommunale rådgiver vejlede barnet, hvis først der er udtrykt ønske om at klage over en afgørelse. Dette ønskes præciseret, eventuelt i vejledningen, men helst i lovgivningen.

Det er øget bureaukrati, som i værste fald kan skade barnet. Her er vi optaget af Ankestyrelsens lange sagsbehandlingstid – holdt op imod at kommunen kan have en vurdering af, at en fortsat anbringelse i/på det pågældende sted kan være til skade for barnet.

I forhold til § 54 skal der udpege en venskabsfamilie til et barn i forbindelse med en anbringelse. Dette er BKF bekymret for. Disse familier er svære at finde, og forløb er brudt sammen. Det vil opleves som et yderligere svigt af børnene, hvis der ikke kan findes en familie, eller familien må stoppe forløbet, hvis den ikke magter opgaven. Det viser nogle af de erfaringer, som kommuner har med at inddrage eksempelvis Mentorbarn. I stedet for at give kontinuitet for barnet, kan det i stedet opleves som et yderligere svigt.

Ligeledes er vi optagede af den antagelse, at en kommune har usaglige hensyn i deres sagsbehandling. Det øger ikke borgerens tillid til det system, som skal hjælpe dem. Der bør findes en anden formulering.

BKF er af den opfattelse, at vi alle arbejder for barnets bedste. Et gammelt grundprincip inden for arbejdet med børn og unge var, at sagsrådgivere altid var barnets "advokat". Det er et ønske, at den kommunale sagsbehandling kunne få den status igen.

Børneudredning

BKF ser positivt på udkastet til lovgivningen omkring "børneudredningen", hvor de nye afdæknings- og udredningsbestemmelser skal afhænge af tyngde og kompleksitet i sagen. Bestemmelsen, der har til formål at sikre hjælpen sker rettidigt og løbende, er langt mere i overensstemmelse med den proces, der er behov for i arbejdet med børn, unge og familier, og fokus rettes på udvikling frem for sagstider og sagsgange.

Der står i § 20, stk. 1, at en børneudredning skal iværksættes, når der antages, at det er en alvorlig eller kompleks sag. Da der kan være fortolkninger på, hvad der er en alvorlig og/eller kompleks sag, vil BKF anbefale, at medarbejderne uddannes i at anvende deres faglighed til at kunne lave disse vurderinger. Der er en vurdering fra sag til sag. BKF er bekymret for, at Ankestyrelsen vil lægge deres vurdering af dette til grund for at bedømme sagsbehandlingen i den enkelt kommune ved sagsgennemgang, for eksempel i forbindelse med "Børnesagsbarometeret". Kommunerne har flere gange oplevet, at Ankestyrelsen har været uenig i en faglig vurdering og efterfølgende bedt om en ny BFU eller FKU (forældrekompetenceundersøgelse).

Det er positivt, at der skal ske en konkret vurdering i forhold til behovet for en børneudredning, samtidig må det for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse aldrig blive en "undskyldning" for ikke at lave en børneudredning. At have et barn eller ung med funktionsnedsættelse vil ofte give familien/barnet og den unge en højere grad af udsathed, som der bør være opmærksomhed på med henblik på rettidige indsatser ved behov.

BKF finder skærpsen i § 20, stk. 3 positiv, idet det betyder, at der aktivt skal tages stilling til, om et barn/en ung skal flytte med den pågældende forældre tilbage til et voldeligt miljø, såfremt denne vælger at afbryde et ophold på for eksempel et krisecenter og vende tilbage.

I forhold til § 22, stk. 4 vil BKF pointere, at det at indgå i en FKU er en indgribende indsats, som kun bør iværksættes ved behov for at tilvejebringe væsentlig eller ny information om forældrenes kompetencer, hvilket bør præciseres i lovgivningen.

I dag oplever kommunerne et krav om flere FKU'er både fra Ankestyrelsen og børne- og ungeudvalget, også i sager, som er vurderet velbeskrevne.

Det betyder konkret, at sager, især omkring anbringelser, kan trække ud. I tilfælde, hvor forældrene samtidig ikke vil medvirke i undersøgelsen, kan det blive et redskab til at trække en afgørelse i langdrag, ligesom det kan blive advokatens redskab.

Derfor er det nødvendigt, at der i lovgivningen er mulighed for at kunne anvende et proportionalitets-hensyn, ligesom der er behov for en præcisering af, hvornår bekymringen går foran FKU og samtykke til dette.

Der er mangel på autoriserede psykologer, og også udfordringer med at fastholde psykologer med den rette faglige kompetence til at udarbejde en kompetent FKU. Det betyder konkret, at mange kommuner enten ikke kan rekruttere eller fastholde psykologer med de rette kompetencer, og derved henvises til det private marked.

Samtidigt er det svært at tilkøbe FKU'er på det private marked, hvor forældre eksempelvis ikke er positivt indstillede. Således gør det aktuelle marked for udbud og efterspørgsel, at den autoriserede psykolog selv kan vælge kunderne og ofte vælger dem, der ikke udfordrer for meget. Kommunerne oplever også, at man oftere må gå langt geografisk ud, hvilket både udfordrer forældre og desværre medfører øgede kørselsudgifter enten til borgeren eller til den autoriserede psykolog.

Når der så samtidig ikke er åbenhed omkring klager til Psykolognævnet og resultaterne af disse, kan psykologer, der ikke har de rette kompetencer, rokere rundt i vores systemer i mange år, uden kommunerne har denne viden.

Derfor anbefaler BKF, at man tager opgaven væk fra kommunerne, således at kommunerne kan rekruttere fra et korps knyttet op på VISO mod betaling, for eksempel pr. indgåede aftale med barn/forældre.

VISO får dermed ansvaret for den faglige kvalitet og udvikling af området og sikrer dermed

ensartethed, og at de rette faglige kompetencer er til stede. En sidegevinst ved dette vil også være, at kommunerne vil kunne fremstå mere uvildige i resultatet på en FKU, hvilket kan være hensigtsmæssigt i sagsprocessen.

Det vil samtidig være væsentligt, at der i loven skabes åbenhed omkring resultaterne på en klage til Psykolognævnet, da psykologens arbejde ofte er afgørende for sagen. Det er et stort marked, og det kan være svært at sikre at få af den rigtige psykolog med de rette kompetencer til en FKU.

Det er herudover afgørende, at der kommer fokus på kompetenceudvikling i forhold til børneudredningen, og opmærksomhed på, at den nye arbejdsform kæver udvikling af et nyt tilpasset fagtilsyn i kommunerne.

I BKF undrer vi os over, at der gives mulighed for anonym behandling i form af psykologsamtaler til børn efter § 41 i civilsamfundsorganisationer (som kommunerne/det offentlige er med til at finansiere).

Kommunerne kan ikke iværksætte en behandling af et barn hos en psykolog uden samtykke fra forældrene. Hvorfor ikke blot give kommunerne denne mulighed - i stedet for at lægge behandlingen af børn over til civilsamfundet?

Adoption

Adoption uden samtykke er den mest indgribende indsats, en kommune kan indstille til i arbejdet med børn og unge i udsatte positioner og deres familier. Samtidig er adoption den eneste indsats, der tilbyder barnet en opvækst med lige muligheder uden systemets og kommunens øvrige indblanding, og er dermed også, set fra barnets perspektiv, en relativ skånsom foranstaltning. Med forslaget til Barnets Lov skærpes fokus på området gennem konkrete tiltag og muligheder, hvilket helt overordnet set positivt styrker kommunernes forudsætninger i forhold til at arbejde mere fokuseret med indsatsen.

BKF har følgende opmærksomheder og bemærkninger til udspillet samt referencer til VIVE's rapport.

Barnets ret til at bede om at blive anbragt permanent jf. § 68:

Den nye lov skaber mulighed for en indstilling til adoption for plejeforældrene, før anbringelsen har varet i tre år, hvis det sker på barnets opfordring.

En opmærksomhed i forhold til Socialstyrelsens retningslinjer for udarbejdelse af tilknytningsundersøgelser er, at psykologerne ikke vil være i stand til at vurdere tilknytningen, før barnet har været anbragt i en længere periode (tre år).

Det skaber også en opmærksomhed i forhold til, om dette i højere grad kan føre til brug af permanente anbringelser frem for adoptioner med tilknytning til plejeforældrene.

Her er det vigtigt at hæfte sig ved VIVE's nye rapport, som konkluderer, at børn, der er bortadopteret, opnår højere grad af stabilitet, end de børn, som er langvarigt anbragt.

Adoption før fødsel jf. § 49 og adoptionslovens § 9:

Der skabes med lovforslaget mulighed for, at afgørelser om anbringelse og adoption kan træffes tidligere - allerede før barnet er født. En afgørelse om anbringelse før fødslen vil betyde, at kommunerne får bedre vilkår for at forberede anbringelsen til gavn for barnet.

En afgørelse om adoption uden samtykke før fødsel vil i teorien betyde, at barnet kan placeres hos adoptanterne allerede fra fødslen, og dermed undgår barnet skiftet i omsorgspersoner fra plejefamilie til adoptanter. Dette er en klar fordel for barnet, også set i lyset af VIVE's rapport, hvor det fremhæves at få skift i omsorgspersoner har stor betydning for barnets stabilitet. Det er dog ikke muligt, medmindre der foretages en række ændringer i de nuværende regler i forhold til dokumentationskrav, beslutningsprocessen og adoptanternes godkendelses- og matchingsproces, men der er i aftaleteksten ingen overvejelser i den retning.

Uanset en eventuel tilpasning af reglerne må det i de fleste tilfælde forventes at blive en (umulig) kamp mod tiden, idet mange sager først bliver kendt af forvaltningen midt i svangerskabet, og det er derfor tvivlsomt, om de gode intentioner kan realiseres. Det betyder også, at forældre og barn ikke vil få samvær gennem anbringelsen.

Generelt mangler forslaget at forholde sig til, at større åbenhed i adoptioner, hvilket VIVE's rapport konkluderer, opleves som positivt for alle parter, og det vil være gavnligt for kommunernes vurdering i sagerne.

Sager som skal afklares ift. adoption jf. § 69:

Det er godt at det nu gøres mere konkret hvilke sager kommunerne skal afklare ift. adoption. Det vil være hjælpsomt ift. screening af sagerne tidligere.

Før var det alle langvarige anbringelser, fremadrettet gælder det alle tvangssager uanset barnets alder. Men det vil så også gælde den 14-årige der bor på institution. Her er der brug for at teksten konkretiseres. Derudover gælder En opmærksomhed ift. at det må det formodes at blive ganske få sager, idet opgaven med at afklare sagen ofte tager længere tid.

Det er godt, at det nu også bliver en obligatorisk vurdering i sager hvor en søskende allerede er adopteret.

Dokumentationskrav efter § 69:

En væsentlig del af dokumentationen og kommunernes afklaring efter § 69 er de psykologiske undersøgelser. Undersøgelserne strækker sig typisk over en tre måneders periode, og der er ofte lang ventetid hos psykologerne forud for opstart.

Intentionen om tidligere afgørelser er blandt andet derfor svært forenelig med den nuværende praksis, og helt konkret vil det ikke være muligt at følge Socialstyrelsens retningslinjer om udarbejdelse af forældrekompetenceundersøgelser, hvor det fremgår, at undersøgelserne så vidt muligt skal omfatte samspilsobservationer mellem forældrene og det konkrete barn. Det vil ikke være muligt i sager, hvor afgørelsen træffes, før barnet fødes.

Det vil ligeledes ikke være muligt at forsøge at afklare forældrenes kompetencer nærmere gennem forebyggende indsatser relateret til det konkrete barn, hvilket vil få konsekvenser for kvaliteten og grundigheden i de faglige vurderinger.

Kommunernes forpligtigelse jf. § 70:

Understregningen af, at kommunen SKAL indstille sagen, hvis kriterierne vurderes at være til stede, er positiv, så det fremadrettet i mindre grad bliver op til den enkelte kommune at vurdere,

og stå på mål for, når nu beslutningen ikke er kommunal. Det må herudover formodes at føre til større ensartethed på området.

Rådgivning VISO jf. § 71:

Det er nyt, at kommunerne bliver forpligtet til at søge vejledning hos VISO, og at VISO skal pålægge en kommune at modtage rådgivning. Det er en vigtig opmærksomhed, at VISO's rådgivning styrkes (at der tilføres socialfaglige konsulenter, som kan yde konkret vejledning til rådgiverne) og tilpasses kommunernes forskellige udgangspunkter, så den bliver relevant. Alternativt, at bestemmelsen alene målrettes kommuner med få erfaringer på området.

Det er vigtigt, at rådgivningen ikke fører til en unødvendig forsinkelse af sagerne, som også kan spænde ben for børnenes mulighed for en tidlig placering og dermed kommunens mulighed for at undgå anbringelse.

Børn og unge med funktionsnedsættelser

Indledningsvis vil vi gerne kvittere for, at børnehandicapområdet bliver en integreret del af den nye Barnets Lov. BKH er enige i, at alle er børn med særlige behov, uanset om det er sociale årsager, eller om det er barnets funktionsnedsættelse, eller en kombination, så skal indsatser til disse børn og unge sikres og tilbydes inden for den samme lovgivning. Der kan i mange tilfælde også være overlap i behovet for hjælp og støtte samt den mere kompenserende ydelse som tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter. Det er derfor godt, at det ses i en sammenhæng, som det gør i Barnets Lov.

Vi kan konstatere, at der i forslaget til Barnets Lov, ikke er en intention om, at der skal ske ændringer i det materielle indhold i lovgivningen på det handicapområdet. Der har igennem længere tid været fokus på lovgivningen på området, og ikke mindst den oplevede kompleksitet, derfor er det med beklagelse, at vi kan konstatere, at der ikke er arbejdet med det materielle indhold ift. børn og unge med funktionsnedsættelser.

Mere konkret bemærker vi dog også, at der i § 80, stk. 1 undlades ordene "betydelig og varig" i forhold til funktionsnedsættelsen. Hvis det ikke er tilsigtet at udvide målgruppen, er det vigtigt, at det præciseres i lovgivningen, at denne afgrænsning til målgruppen fortsat er gældende.

I § 80 stk. 1 anvendes forsat begrebet "indgribende lidelse". Det kræver en uddybning af dette i lovgivningen. Det er ikke nyt – men det skal præciseres, idet det i praksis viser sig svært at vurdere. Der henvises blandt andet til en netop afsluttet praksisundersøgelse i forhold til tabt arbejdsfortjeneste.

I bemærkningerne til Barnets Lovs § 80, stk. 1 anvendes fortsat den samme vage præcisering i forhold til målgruppen, nemlig at der skal være tale om en "langvarig lidelse". "Langvarig lidelse" skønnes til at være mere end et år, og i nogle tilfælde mindre.

For at forvaltningen kan administrere dette tilfredsstillende, er det vigtigt at der kommer en uddybning eller eksempler på dette i vejledningen til området. Ligeledes skal der ske en uddybning af, hvad det vil sige at have "alvorlige følger" - gerne med eksempler i vejledningen på området.

I § 80, stk. 2 anvendes "vurdering af den enkeltes ressourcer". Det skal præciseres, om det er ressourcerne hos barnet eller de forældre, der har ansvaret for barnet, som skal vurderes.

Det vil være en hensigtsmæssigt, at der åbnes mere op for, at der ses på forældrenes ressourcer. Det skal præciseres, om både forældrenes og barnets ressourcer tilsammen kunne danne grundlag for vurderingerne af indsatsen i familien. Konteksten er vigtig – og her kunne skoler, dagtilbud og øvrige netværk også være nævnt.

Flere familier ønsker kun, at der bliver set på barnet. En tendens, som vi har set gennem længere tid. Det skal være familiens samlede ressourcer, der danner grundlag for kompensationen/støtten, inklusive forhold i netværk, skole og dagtilbud.

Det skal præciseres, at forældrene til et barn med funktionsnedsættelser også har et forældreansvar i forhold til deres børn. Her tænkes på, at de understøtter, at børnene eksempelvis modtager undervisning mv. Altså at de har det samme ansvar som andre forældre.

I § 80, stk. 3 - sidste punkt bør både dagtilbudsloven og folkeskoleloven nævnes eksplicit. Herunder at hver sektor har et ansvar i forhold til at bidrage til løsninger i forhold til et barn med fysisk og eller psykisk funktionsnedsættelse eller kronisk eller langvarig lidelse. Altså et oplæg til en mere samlet betragtning i forhold til at kompensere for / afhjælpe funktionsnedsættelsen. Barnet Lov er subsidiær i forhold til anden lovgivning, hvilket kunne fremhæves her.

I § 81, stk. 1 anvendes betegnelsen "gratis". Det skal udelades – det anvendes ikke i det øvrige materiale. Det præciseres dog, hvor der er tale om betaling (jf. § 32). Derudover kan det sende det signal, at det, man ønsker, inden for denne lovgivning, kan man få – også hos private leverandører. Mange kommuner har etableret rådgivningsenheder, der kan varetage disse opgaver. Det er afgørende ikke at signalere, at der er tale om frit valg og gratis ydelser.

I bemærkningerne til § 80, stk. 3 står eksplicit nævnt psykologsamtaler. Her bør der nævnes familiebehandling. Dette for at præcisere, at alle familier kan have behov for hjælp – også når barnet har en funktionsnedsættelse. Ingen forældre har umiddelbart de kompetencer, der skal til for at hjælpe et barn med funktionsnedsættelser – og det er helt ok at modtage hjælp til at udvikle disse særlige kompetencer.

I § 86 anvendes "betydelig og varig" – og det gør der også i § 87, stk. 1. Er det derfor en forglemmelse, at det ikke indgår i afgrænsningen i forhold til § 80?

I forhold til § 87 bør der være en præcisering af, at det ikke er muligt at modtage tabt arbejdsfortjeneste, hvis der af fagfolk er udarbejdet en faglig vurdering af et konkret tilbud og en faglig relevant handleplan, og hvor forældrene ikke ønsker at samarbejde omkring denne. Det fremgår blandt andet af Ankestyrelsens princip-meddelelse C-23-03, at forældrene i en kort periode, mens de venter på et konkret tilbud, vil kunne få tabt arbejdsfortjeneste. Ud fra dette sluttes det derfor, at så længe, der er et relevant tilbud, så kan der ikke udbetales tabt arbejdsfortjeneste. Princip-meddelelse C-11-03 og C-256-09 lægger ligeledes op til dette. BKF vurderer det er vigtigt at få det indskrevet i lovtæksten, idet det er med til at tydeliggøre forventningerne og kan understøtte et godt samarbejde mellem fagfolk, forældre og barnet ift. at få et barn tilbage i skoletid efter f.eks. længere fravær, og hvor forældrene har fået tabt arbejdsfortjeneste.

Ydermere har BKF en særlig opmærksomhed på, at langvarig kompensation med tabt arbejdsfortjeneste kan betyde, at forældrene "invalideres" i forhold til deltagelsesmulighederne på arbejdsmarkedet. Det kan således blive svært at vende tilbage til tidligere job efter lang tid væk herfra og det er særligt vigtigt i en tid, hvor der er mangel på arbejdskraft.

I forhold til egenbetaling for særlige dagtilbud og klubtilbud i § 83 og 84 i Barnet lov vil BKF anbefale, at forældrebetalingen for disse pladser kunne afspejle, hvad andre forældre må betale for pasningen af deres børn i dagtilbud og klubber. At der skal ydes hel eller delvis friplads til denne type tilbud er ikke afstemt med den virkelighed, som er gældende for en almindelig familie i 2022. I dag er begge forældre typisk på arbejdsmarkedet – og derfor er disse tilbud i lige så høj grad et pasningstilbud som almindelige dagtilbud og klubtilbud. Derfor bør egenbetalingen også afspejle dette.

Anbringelsessteder og kommunalbestyrelsens opgaver ifm. anbringelse

I forhold til § 52, stk. 4 bør det præciseres, at der også skal være et ansvar efter folkeskoleloven til at yde en særlig indsats. Skolen er at betragte som en væsentlig beskyttelsesfaktor, og det er derfor vigtigt, at barnet eller den unge tilbydes optimale rammer for undervisning i gode børnefællesskaber.

I forhold til kommunalbestyrelsens opgave med at finde det rette anbringelsessted til at imødegå den unges behov er det vigtigt at påpege, at det aktuelt volder store vanskeligheder, fordi kvaliteten af anbringelsessteder i for stor grad er for ringe, og udbud af kvalificerede anbringelsesmuligheder er for ringe. Her er det ikke nok at pålægge kommunerne at finde den rette placering. Der må arbejdes på at løfte området. I den forbindelse hilses det velkommen, at der er taget initiativ til en reform på plejefamilieområdet.

Generelt mangler § 52 noget om kvalitet og kravspecifikation til anbringelsen. Det er langt fra tilstrækkeligt med tilbudsportalen. En anbringelse skal ses mere som en udviklingsmulighed for barnet eller den unge end en "placering" og skal gå fra at være en "opgivende indsats" til en proaktiv indsats.

Det er i den forbindelse bemærkelsesværdigt, at forslaget til Barnets Lov, som i høj grad fokuserer på administration og proces i forhold til beslutning og opfølgning på anbringelse, på ingen måde giver barnet, den unge eller familien et retskrav om anvendelse af sikre og anerkendte faglige metoder og sikkerhed for, at den faglighed og de metoder, der anvendes, kan hjælpe barnet eller den unge ud af mistrivsel.

I forhold til at tildele en støtteperson til barnet er der et dilemma i, at barnet ikke kan være med til at vælge personen, når de er helt små. Her er det ikke afklaret, hvem der så bestemmer på vegne af barnet, og hvad der skal ske, hvis barnet eksempelvis vælger en støtteperson, der ud fra et fagligt perspektiv ikke vurderes at være den rette?

Anbringelse uden samtykke

Der skal være en opmærksomhed på, at der i § 47 er nævnt en aldersgrænse på 15 år, hvor der andre steder i loven er en aldersgrænse på 10 år, og i § 48 ingen aldersgrænse er. Dette kan i praksis give en del forvirring.

Der ses ingen ændringer i § 47 i forhold til SEL's § 58. Det samme gælder for § 50. Det kan i den forbindelse undre, at der stadig opereres med tidsfrister, som bestemt ikke er til barnets bedste.

Spørgsmålet er, om bestemmelserne med fordel kunne tilrettes, således at de bedre matcher intentionerne i Børnenes Først.

Ordlyden i § 47 taler meget ind i et mindset om et anbringelsesgrundlag, som vi har kendt det

hidtil, og anbringelse beskrives ikke som den indsats, der vurderes at være til barnets bedste – se endvidere § 50, stk. 4, hvor begrebet “anbringelsesgrundlag” er brugt.

I § 47 er der en aldersgrænse på de fyldte 15 år, og i § 48 er der ingen aldersgrænser. Der bør også være fastsat en alder i § 48.

I bestemmelsens § 48 savnes en form for afgrænsning af målgruppen, der har ret til at anmode om at blive anbragt. Er det alle børn i alle aldre, er der formkrav eller kan der f.eks. anmodes gennem en SMS, chat mv. ? Er målgruppen børn og unge med en form for foranstaltning i forvejen, eller kan man f.eks. ved en afklarende samtale med barnet vurdere, hvorvidt der skal igangsættes sagsbehandling, oprettes sag etc. Altså hvad er forventningerne til det dokumentationsarbejde der skal sættes i gang og betingelserne for at et barn skal blive “en sag”. Og er det det, et barn eller en ung også ønsker ?

I den forbindelse bør det i bemærkningerne fremgå, hvordan en sådan sag skal oprettes. Kunne man forestille sig, at det blev som en underretning fra barnet, hvor forældrene først inddrages i denne, EFTER der er talt med barnet, og det er vurderet, om der skal laves en børneudredning. I forhold til denne bestemmelse er det vigtigt at have proportionalitetsprincippet for øje.

Det er vigtigt, at der er mulighed for at træffe afgørelse om anbringelse uden samtykke tre måneder før barnets fødsel.

I § 51, stk. 2 anvendes betegnelsen “forældremyndighedsindehavernes kompetencer”. Denne betegnelse tolkes i praksis som at være en forældrekompetenceundersøgelse. Vi mener, betegnelsen i stedet bør være en “vurdering af forældres omsorgskompetencer”.

I forhold til § 51, stk. 3 og 4 bør det medtænkes, at der i flere tilfælde kan være tale om særbørn og børn bosiddende ved en forælder i en anden kommune. Der bør i forlængelse heraf tages højde for, at der indgår bestemmelser om afgrænsning, udveksling af oplysninger samt forventninger til handleforpligtigelsen.

Barnets plan / ungeplan og løbende opfølgning

Det anerkendes, at Barnets plan indeholder barnets ønsker, og at det er de omgivende voksne, der får anvisninger i stedet for barnet / den unge. Ligeledes er det positivt, at de unge får deres egen plan.

Barnets plan bør være obligatorisk, idet der er brug for barnets stemme, og planen giver barnet mulighed for at kunne fejre sine succeser. Uden en Barnets Plan er det fare for, at det bliver fri fortolkning for de voksne, hvad barnet har brug for, og hvad der skal til for at understøtte det.

Der bør også arbejdes med indsats- eller behandlingsplaner til anbringelsessteder og familiehuse. Dette for at sikre effektive og virkningsfulde indsatser og en forpligtigelse på at skabe miljøer, der gør barnet eller den unge i stand til at udvikle sig frem for at arbejde med, hvordan barnet passer ind i institutionen. Dette så barnet oftere oplever sig i en privilegeret position, det vil sige en position, hvor barnet oplever, at det kan lykkes og kan medvirke til at flytte fokus på at det er barnets problemer.

Ændring af anbringelsessted og hjemgivelse

Af bemærkningernes side 595 ses det, at der i henhold til §§ 98, stk. 3 og 101 er tale om en anmodning, som har opsættende virkning. Dette bør betyde at der, af hensyn til barnets bedste, skal laves en fast track ordning i forhold til Ankestyrelsens vurdering.

Det fremgår også af bemærkningerne, at en anmodning kan komme fra en plejefamilie med baggrund i samarbejdsproblemer med en kommune, eller en formodning om, at flytning eller hjemgivelse af barnet sker på baggrund af økonomi.

Med sådanne formuleringer antages det, at kommunen træffer afgørelser på et usagligt grundlag. Der træffes ikke afgørelser om at flytte børn fra velfungerende anbringelser. Afgørelser om ændring af anbringelsessted træffes, når det er til barnets bedste, eller hvis anbringelsesstedet ønsker barnet flyttet.

Sådanne afgørelser træffes ud fra en helhedsorienteret og socialfaglig vurdering.

Det er tidligere fremhævet, at der i forbindelse med § 98, stk. 4 kan tænkes regelforenklning, og bestemmelsen måske helt kan fjernes. Således at Ankestyrelsen alene er klageinstans.

I den forbindelse undrer det, at der ikke er samme mulighed for "second opinion", når børne- og ungeudvalget træffer afgørelser om ændring af anbringelsessted og hjemgivelse.

Når der læses grundigere ind i bestemmelserne omkring ændring af anbringelsessted og hjemgivelse bemærker BKF, at det i § 153 fremgår, at Ankestyrelsen skal behandle disse anmodninger efter bestemmelserne i retssikkerhedslovens §§ 68 og 70 samt § 72, stk. 7.

Det fremgår tydeligt af disse bestemmelser, at der er tale om en AFGØRELSE, ikke en vurdering/second opinion. Det betyder, at personkredsen, som er nævnt i §§ 98 og 101 har reel partsstatus, og at denne personkreds rettigheder sidestilles med forældremyndighedsindehaverens. BKF ser i givet fald en problemstilling i, at der skal træffes afgørelse ift. forældremyndighedsindehaverens retssikkerhed og partsstatus, når en plejefamilie, venskabsfamilie eller støtteperson kan anmode Ankestyrelsen om at træffe en afgørelse uden om forældrene.

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 52a, stk. 1, at Ankestyrelsen kan træffe afgørelse uden beskikkede medlemmer. Det vil i praksis betyde, at der vil være tale om rent juridiske vurderinger, hvilket i høj grad bekymrer BKF. Der er i givet fald risiko for, at den socialfaglige dømmekraft bliver sekundær.

Overgang til voksenlivet

I afsnittet om ungestøtte og overgang til voksenlivet bliver der tvivl om, hvorvidt efterværn er til det fyldte 22. år eller er det 23. år med. Der mangler en konsekvens og ens skrivelse af alder.

I forhold til § 115 er BKF undrende over, hvorfor beskrivelse af kriminalitet fylder så meget i loven, og at det ikke er almindelig udsathed i det hele taget. Langt de fleste unge, der kan have behov for en form for efterværn, er ikke nødvendigvis i fare for at blive kriminelle. Udsatheden kan for en ung handle om ensomhed, psykisk sårbarhed, manglende arbejde / uddannelse mv.

At alle unge, der har været eller er anbragt, skal have en kontaktperson til det fyldte 22. år (23 år) vil kræve, der bliver tilført økonomi til kommunerne, idet det vil være en ny forstærket indsats.

Underretning

Ordlyden i lovforslagets § 133 er meget lig servicelovens § 153.

I forhold til en mere børnevenlig og moderne formulering bør det stigmatiserende ord "underrette" og "underretning" i daglig tale ændres til noget meget mere positivt. Ordet underretning har en negativ klang, og i praksis kan det også holde nogle fra at viderebringe vigtige informationer om et barn eller en ung. BKF mener, at der bør arbejdes med en helt anden tilgang til det at give information om et barn eller en ung i mistrivsel. For at sigte mod at kommunen får de relevante og rettidige informationer om, at et barn eller ung er i mistrivsel, bør den information, der gives, have en mere positiv og understøttende formulering, som for eksempel "opmærksomhed", "bekymring" eller lignende.

Ankestyrelsens opgave

Det fremgår, at Ankestyrelsen får flere opgaver end i dag. BKF er bekymret for udviklingen og undrer sig over, at kommunerne med den ene hånd frisættes, og med den anden hånd udsættes for flere kontrollerende nedslag.

Det er godt, at kommunen jf. § 142, stk. 6 nu forpligtes til at underrette Ankestyrelsen, hvis børne- og ungeudvalget ikke træffer afgørelse i overensstemmelse med indstillingen om anbringelse, opretholdelse af anbringelse eller i sager, hvor der ikke er enstemmighed.

Det er dog stærkt bekymrende, at barnets plejefamilie, støtte person eller venskabsfamilie jf. § 101 kan anmode Ankestyrelsen om en ny vurdering af kommunens afgørelse om hjemgivelse og eller hjemgivelsesperioden. Således er de ikke part i barnets sag og de har alt andet lige en økonomisk interesse i at opretholde en anbringelse længere end det er socialt fagligt vurderet. Ydermere at en henvendelse til Ankestyrelsen herom har opsættende virkning for kommunen. BKF mener, hvis denne bestemmelse opretholdes, at det er yderst vigtigt, at Ankestyrelsen også får socialfaglige kompetencer med ind over en sådan vurdering.

Endelig vurderer BKF generelt, at sammensætningen af Ankestyrelsens udvalg bør gentænkes i forlængelse af Barnets Lov og Ankestyrelsens flere opgaver. Således deltager der to (jurister) fra Ankestyrelsen og to beskikkede medlemmer og alene en børnepsykolog.

Det er BKF's anbefaling, at der som minimum deltager to psykologer eller en psykolog og en erfaring socialrådgiver. Det er således flere kommuners erfaring, at der er tendens til – i lighed med de kommunale børne- og ungeudvalg – at man lytter og læner sig meget op ad den børnesagkyndiges synspunkter og faglige vurderinger.

Der ses en stigende tendens til, at Ankestyrelsen i hyppigere omfang træffer afgørelse om "en opdatering af BFU med en udredning af x's sociale, kognitive og emotionelle vanskeligheder". Det er dels udgiftspålæggende og særlig i en tid, hvor efterspørgslen efter autoriserede psykologer til at lave undersøgelser er stigende og samtidigt over de seneste år eksploderet i pris, og dette er på trods af, at for eksempel afgørelse om anbringelse stadfæstes.

Ved at udvide de faglige kompetencer med blandt andet en socialfaglig person eller to fremfor en børnesagkyndig sikres en bedre balance mellem både faglige og juridiske hensyn, hvilket harmonerer med, at Barnets Lov også lægger op til krav om større faglig dømmekraft fremfor en masse juridiske proceskrav.

Endelig er det vigtigt, at der kommer en form for fast track i Ankestyrelsen, således sagsbehandlingstiden ikke trækker unødigt ud for barnet eller den unge, som dermed kan komme i klemme.

Endelig ønsker BKF, når sagsbehandlingen trækker ud i Ankestyrelsen, at kommunerne partshøres i eventuelt tilsendte oplysninger fra forældre. Således oplever kommunerne særligt i sager på børnehandicapområdet, at Ankestyrelsen får oplysninger, som kommunerne ikke er bekendt med, eller oplysninger, der på revurderingstidspunktet ikke var relevante, men som i ventetiden i Ankestyrelsen tillægges afgørelsen afgørende betydning.

Udgifter til udlændinge

Af § 203, stk. 2 fremgår det, at der fortsat ikke gives refusion, når der er tale om anbringelse, det vil sige efter kapitel 5 eller nærmere §§ 43, 46, 47 og 48.

BKF undrer sig over, at der alene er refusion efter §§ 30 og 32, stk. 1 og følger virkning af en anbringelse, men ikke selve anbringelsen, medmindre barnet er omfattet af handicapbestemmelserne.

BKF mener, at det som minimum burde være muligt, hvis et barn selv anmoder om at blive anbragt, at der kan gives 100 % refusion. Således er der på det område ofte tale om særlige kulturelle store forskelle, som et barn kan blive klemt af og på den baggrund anmoder om at blive anbragt, da forældre f.eks. er fastlåst i deres hidtidige kultur, normer mv. og barnet eller den unges anmodning om at blive anbragt reelt beror på en drøm om at blive godt integreret i Danmark i lighed med alle andre etnisk danske børn og unge.

Med venlig hilsen

Ane Stallknecht
Næstformand, BKF

Gorm Bagger Andersen
Næstformand, BKF

Helle Støve
Formand for BKF's Børne- og Familienetværk

Oplæg Barnet Lov

Bestyrelsen region Hovedstaden

BILAG 3b.

Børne- og Kulturchefforeningen

Region Hovedstaden

Bestyrelsesmøde 24.06.2022

Indledningsvis

- Frikommuneforsøg – kvittere for at noget er taget med – men beklager at ikke alt er med.
- Færre proceskrav – i sær BFU
- Generelt mangler der fokus på lovfæstning og forpligtigende samarbejde med skole og dagtilbud
- Større fokus på at ministerierne forpligter sig at inddrage børnene – og ser det på tværs. (Dublin)
- Fokus på anbringelser – den største del forebyggelse – vægt på samarbejde mellem skole og dagtilbud.

- Børn med funktionsnedsættelse – en undskyldelig omstændighed.
- Børns rettigheder med forskellige aldersgrænser. Kan det gøres mere enkelt
- Omlægning af it-systemer.
- Hjemmeside – hvorfor?
- Lette den daglige livskvalitet – hvad er dette?

Aftaleteksten

Aftaleparterne er enige om følgende centrale temaer:

- Bedre og tidligere indsats for udsatte børn og familier
- Færre skift og mere stabilitet
- Barnets Lov – flere rettigheder til børnene
- Bedre kvalitet i anbringelserne
- Bedre kvalitet i sagsbehandlingen og
- Styrket retssikkerhed
- Godt ind i voksenlivet
- Fra aftale til virkelighed

Barnets rettigheder og grundlæggende principper

- Inddragelse af barnet og den unge – i hele sagsforløbet.
- Ret til bisidder
- Skal deltage aktivt i sagsforløbet på lige fod med forældrene.
- De voksne omkring barnet har ansvaret for at sikre barnets bedste.
- Økonomi og faglighed vægtes i afgørelser
- Inddragelse af civilsamfundet

- Lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten – meget bredt alle er omfattet
- Magler en inddragelse af hele almenområdet. Ikke skrevet eksplicit ind – kun i vage faormuleringen som ”voksne omkring barnet”
- Rækker udover de behov som er generelle og tilgængelige
- Alle børn skal opleve sig i privilegerede positioner i deres hverdagsliv.

Afdækning og udredning af barnets behov

Screening af barnets behov og iværksæt

Afdækning af barnets behov - flere perspektiver
afsøges – og iværksæt

Børneudredning – de komplicerede sager og
anbringelsessager med og uden samtykke – og
iværksæt

Frikommuneforøget er her indarbejdet –
sat fagligheden mere fri. Kræver ledelse
og kompetenceudvikling.

To sagsbehandlere i komplekse sager –
både anbringelse og forebyggelse

Vordende forældre

Her skærpes kravene til kommunen om at lave en udredning af vordende forældre – det vil sige inden fødslen.

Der lægges op til FKU inden fødslen

- Det bør tydeligt fremgå at det i afdækningen er en forpligtigelse både tværsektorielt og tværkommunalt samarbejde. (jordemødre, læger, sundhedsplejerske m.v.)

Støttende indsatser

I forhold til den tidlige indsats videreføres de gamle §'er i forhold til § 11 indsatser.

Støttemulighederne i forhold til forebyggende og anbringende indsatser fortsættes. Ny § og nye nr.

Forældre pålæg og ungepålæg videreføres – det har vi en mening om 😊

- Har et ønske om mere flydende indsatser uden afgørelser. Ikke indoptaget fra Frikommuneforsøget.
- BKF har her formuleret et forslag til § hvor dette bliver muligt.

Anbringelse

Anbringelser særligt:

- Et ufødt barn kan der nu træffes afgørelse om anbringelse med og uden samtykke.
- Et barn og en ung har ret til at anmode om en anbringelse
- Støtteperson og venskabsfamilier / civilsamfundet
- Bortadoption
- Barnet har ret til at anmode om en permanent anbringelse uden for hjemmet

Under anbringelsen

- Barnets plan – 3 mdr. efter anbringelsen senest. Kan helt udtages i særlige tilfælde. Eller en helhedsorienteret plan.
- Opfølgning efter 3.mdr. Eneste proceskrav – men der skal træffes afgørelse omkring plan for opfølgning
- Barnet plejefamilie / venskabsfamilie kan anmode om Ankestyrelsen tager stilling til om en hjemgivelse er ok. U. 10 år.
- Plejefamilie og venskabsfamilie kan rette henvendelse til Ankestyrelsen ved beslutning om flytning af barnet.

Samvær og kontakt

Barnet kan anmode om at kontakten til forældrene kun finder sted med en støtteperson tilstede.

Barnets ønsker skal tillægges væsentlig værdi.

Suspenderer kontakten for en periode – efter barnets anmodning. Dog ikke for mere end en mdr.

Børn med Handicap

- Valgt at videreføre indholdet i den gamle lov – men har fornyet teksten.
- Har givet anledning til bekymringer – her ses at der kan være en tendens til at friholde forældrene – og kun se på barnet.
- Det er den samlede kontekst der er afgørende for hvilken compensation og støtte familien skal have.

Anbefaler en tæt forpligtigelse på tværs af forvaltninger –
almenområdet/specialundervisning.

Egenbetaling i forhold til særlige
dagtilbud og klub.